

SZAKDOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Szovjet befolyás a magyar pedagógiai gyakorlatban 1945-1990 **Szabó Péter**

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Nevelés Tudományi Tanszék

Belső témavezető: Dr. Belovári Anita, adjunktus, Kaposvári Campus

Miért választottam ezt a témát - Nagyon érdekelt, hogy 1945 után hogyan alakult az oktatás menete hazánkban. A szovjet felszabadítók milyen ütemben és mértékben befolyásolták a magyar pedagógiát. Milyen változásokon ment keresztül a rendszerváltásig.

Oktatásügy a Horthy-korszakban, 1945-ig - Fontosnak tartottam, hogy 1920-tól 1945-ig tartó időszak oktatásügyét is felvázoljam összehasonlítás képpen.

Oktatás a szabadművelődés időszakában 1945-1948-ig - Ez az időszak a szabad választásokról és a kommunisták szervezkedéséről szól, de még az oktatást nem nyomja semmilyen ideológiai kényszer. **II. világháború utáni Iskolák** - Az iskolák és tanulók és pedagógusok létszámának alakulását vázolja fel a második világháború után. **1948-1949. Hatalomátvétel után** - Ebben a fejezetben jelenik meg a kommunisták hatalomátvétele utáni államosítás és **Nevelésügy a szocialista Magyarországon** - a nevelésügy milyen irányba mozdult el és változott 1948 után. **Pedagógusok szerepe az oktatásban** - A pedagógusoknak a kommunista rendszerben mely feladatokkal kell szembe nézni. **Makarenko pedagógiai szemlélete** - tapasztalatainak átvétele. **Rákosi korszak és az oktatás átalakítása** - Rákosi ténykedése az oktatás terén hatalmi időszaka alatt.

Az államosítás intézményrendszere - A magán és egyházi kezében lévő iskolák államosításának folyamata. **A szocialista neveléstudomány politikai kritériumai** - Főbb politikai elvárások a nevelésben a pedagógustól és a diáktól. **Támadás az egyház ellen** - Egyházi iskolák megszüntetése és az egyháza pedagógusok átnevelése, elűldözése.

Nagy Imre kormányának reformtörekvései - az oktatásban. **Az '56-os forradalom előestéje** - A pedagógusok és diákok szerepe a forradalom kitörésekor. **A Kádár-korszak oktatásügye 1956-1989** - Kádári időszak alatt az oktatás alakulása.

Oktatáspolitikai Magyarországon, változások a '80 években - A pedagógiai szabadság kibontakozása. **Mozgalmi élet az iskolákban** - Az úttörők szerepe a kommunista időszak alatt.

Interjúk: akik a kommunista rendszerben tanultak és tanítottak.